

Rigsdagstidende.

1860. **Forhandlingerne paa Folkethinget. № 265.**

Solgte Session.

65de Møde.

Onsdagen den 19de Decbr. Kl. 12.

(Fortælling med sig.)

Indenrigsministeren ad interim (forts.): Jeg staaer imidlertid i den Henseende ikke ganske i den samme Stilling som med Hensyn til de andre Linier; jeg har her manglet de nødvendige Forudsætninger til at kunne afslutte om en bestemt Sum; den engelske Entreprenør har imidlertid gjort sin Forbring, idet vi iøvrigt ere enige om, at denne Forbring vil være at ændre i efter den nærmere Undersøgelse, som vi ville lade anstille. De Herrer ville let indsee, at naar man er enig om, hvad der skal lægges til Grund for Beregningen af Arbejdspriser, af Materiellet, af Sveller, af Skinner osv.; saa vil det Dyrige, især naar man har med en Mand, at gøre som den engelske Entreprenør, være Noget, som giver sig af sig selv. Det er derfor ogsaa at forudsætte, at den forbrede Sum ved den nærmere Undersøgelse og nærmere Forhandling, som man kommer ind paa, maatte ikke vil gaae saa ubetydeligt ned, dersom man iøvrigt, hvad jeg meget bestemt maatte fraraade, kom ind paa denne Linie. — Idet jeg gik ind paa Forhandlingen om et for hele Landet tilnærmelsesvis fuldstændigt omfattende Jernbanesystem, saa maatte den første Tanke være, paa hvilke Maader man, uden i nogen Henseende at opgive sine egne Interesser, kunde komme Entreprenøren til hjælp for at faae Arbejdet gennemført; vi dese i den Henseende vilkaar med saa at sige alle

de i den Henseende vilkaar med saa at sige alle Lande; med Undtagelse af England, at der fra Statens Side maa gjøres Opoffrelse for at kunne faae Jernbaneanlæg istandbragt, saaledes som disse Anlægs Creditforhold for Tiden er; Slesvig-gjør i den Henseende paa Fastlandet en lykkelig Undtagelse, idet jeg ikke troer, at man let vil kunne opvise noget Land, som har faaet sine Jernbaner paa saadanne Vilkaar som Slesvig. De Herrer vide, at der i den Henseende er forskellige Systemer, og at Spørgsmaalet altsaa er om, hvilket man skal vælge; der er for det Første, om jeg maa kalde det saaledes, Tilskuds-systemet, som bestaaer deri, at Staten yder en vis Sum til Anlæggets Udførelse og har da, efter at have fikket sig Udførelsen, ikke mere dermed at gøre; dernæst det System, hvorefter der bestemmes en vis Anlægs-sum og Staten da garanterer visse pCt. af Actierne, hvilket er det System, vi tidligere have fulgt, — og endelig er der det tredje System, hvorved Contracten falder i to meget bestemt affondrede Dele, den ene, hvorved Vedkommende paatager sig for en bestemt Sum at udføre Arbejdet, og den anden, at han forpligter sig til at anskaffe Driftsmateriellet og at drive Banen paa visse nærmere bestemte Betingelser. Af disse Systemer foretrækker jeg ubetinget Tilskuds-systemet; det var det, jeg havde ønsket at gennemføre saaledes, at man betalte en Sum pr. Mil og dermed var ude af det hele Forhold. Imidlertid kan jo en Entreprenør naturligviis, ligesom en Regjering, afslutte efter alle Systemer, og absolut at give det ene Fortrin frem for de andre er ikke rigtig; det kommer an paa den nærmere Vilkaar; men naar Vilkaarene for-